

คำประกาศเกียรติคุณ

ศาสตราจารย์ยอหดหทัย เทพธรรานนท์

ปรัชญาคุณิบัณฑิตกิตติมศักดิ์
สาขาวิชาเคมีประยุกต์

ศาสตราจารย์ยอหดหทัย เทพธรรานนท์ เกิดเมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๘๖ ที่กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี วิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาเคมี มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ (มหาวิทยาลัยมหิดลในปัจจุบัน) เมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๐๙ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเคมีอินทรีย์ มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ เมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๑๑ และสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก Doctor of Philosophy (Organic Chemistry) University of Sheffield ประเทศอังกฤษ เมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๑๕ และได้ไปทำวิจัยระดับ Post-doctoral Training ด้าน Organo-metallic Chemistry ณ Cornell University ประเทศสหรัฐอเมริกา ในระหว่างปีพุทธศักราช ๒๕๑๘-๒๕๑๙

ศาสตราจารย์ยอดหทัย เทพธรานนท์ เริ่มรับราชการในตำแหน่ง อาจารย์ภาควิชาเคมี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ตั้งแต่จบการศึกษาระดับปริญญาโท จนถึงเกษียณอายุราชการ โดยมีความก้าวหน้าในงานวิชาการ งานวิจัยและพัฒนา มาโดยลำดับ ในปีพุทธศักราช ๒๕๓๓ ศาสตราจารย์ยอดหทัย เทพธรานนท์ ได้รับโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ สาขาวิชาเคมี และในปีพุทธศักราช ๒๕๔๐ ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ ระดับ ๑๑ สาขาวิชาเคมี

ศาสตราจารย์ยอดหทัย เทพธรานนท์ เป็นผู้ที่มีความมุ่งมั่นในการศึกษาค้นคว้าวิจัยอย่างต่อเนื่อง เป็นนักเคมีอินทรีย์ที่ทำวิจัยด้านการค้นหาสารสกัดจากธรรมชาติที่แสดงฤทธิ์ทางชีวภาพ (Bioactive Natural Products) และด้านอินทรีย์เคมีสังเคราะห์ (Organic Synthesis) ของสารออกฤทธิ์ มีผลงานวิจัยที่โดดเด่น คือ การค้นพบสารใหม่ในกลุ่ม Cyclohexene Epoxides ซึ่งสกัดได้จากต้นไม้ในสกุล Uvaria อันเป็นผลทำให้เข้าใจกลไกชีวสังเคราะห์ของสารกลุ่มดังกล่าวได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น และการค้นพบวิธีสังเคราะห์สารประกอบจากผลิตภัณฑ์ธรรมชาติโดยใช้สาร Anthracene เป็นตัวชักนำให้เกิดปฏิกิริยา ซึ่งเป็นวิธีการที่นำไปใช้ในการสังเคราะห์สารหลายชนิดในกลุ่ม Cyclopentenoid Antibiotics เช่น Sarkomycin ที่มีคุณสมบัติต่อต้านเนื้องอก Methylenomycin A และ Methylenomycin B ตลอดจนการสังเคราะห์ Diospyros ซึ่งเป็นสารออกฤทธิ์ถ่ายพยาธิจากลูกมะเกลือ ซึ่งภายหลังได้มีการนำผลงานวิจัยการค้นพบวิธีสังเคราะห์สารประกอบใหม่จากผลิตภัณฑ์ธรรมชาติเพื่อใช้ผลิตยาปฏิชีวนะนี้ไปใช้อย่างแพร่หลายนำไปสู่การแก้ปัญหาด้านการบำบัดรักษาโรคได้อย่างกว้างขวาง

นอกจากนี้ ศาสตราจารย์ยอดหทัย เทพธรานนท์ เป็นผู้จัดตั้งห้องปฏิบัติการทรัพยากรชีวภาพ (Bioresources Research Unit; BRU) ขึ้น และได้ผลิตผลงานวิจัยที่มีคุณภาพจำนวนมากร่วมกับนักวิจัยของศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ ในเรื่องสารออกฤทธิ์ทางชีวภาพจากเชื้อรา โดยเฉพาะเชื้อราที่ก่อโรคในแมลง (Insect Pathogenic Fungi) และได้ศึกษาด้าน Physical Organic Chemistry ที่เป็นพื้นฐานของงานวิจัยด้านอินทรีย์เคมีสังเคราะห์ อันเป็นผลให้สามารถทำการสังเคราะห์สารที่แสดงฤทธิ์ทางชีวภาพจากเชื้อรา อันมีโครงสร้างและ Stereochemistry ที่ซับซ้อนอีกด้วย

ด้านวิชาการ ศาสตราจารย์ยอดหทัย เทพธรานนท์ ได้รับการยอมรับในวงการวิชาการว่า เป็นผู้ที่ผลิตผลงานทางวิชาการที่มีคุณภาพและมาตรฐานสูง ได้ตีพิมพ์ผลงานวิจัยจำนวนมากในวารสารนานาชาติที่อยู่ในฐานข้อมูลสากล และผลงานจำนวนมากได้รับการอ้างอิงจากฐานข้อมูลนานาชาติ (Science Citation Index) นอกจากนี้ ศาสตราจารย์ยอดหทัย เทพธรานนท์ ได้รับการยกย่องจากหน่วยงานต่างๆ อาทิ รางวัลนักวิทยาศาสตร์ดีเด่น มูลนิธิส่งเสริมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในพระบรมราชูปถัมภ์ ในปีพุทธศักราช ๒๕๒๙ รางวัลนักวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีดีเด่นอาเซียน (ASEAN Outstanding Scientist and Technologist Award) ในปีพุทธศักราช ๒๕๓๘ นักวิจัยอาวุโส สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) ในปีพุทธศักราช ๒๕๓๘ และรางวัลผลงานวิจัยเกียรติยศ สกว. ๒๕๔๔ ผลงานได้รับการอ้างอิงโดยรวมสูงสุดระหว่างปีคริสต์ศักราช ๑๙๙๐-๒๐๐๑ สาขาวิทยาศาสตร์กายภาพและวิศวกรรมศาสตร์ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ในปีพุทธศักราช ๒๕๔๔ เป็นต้น

ภายหลังเกษียณอายุราชการ ศาสตราจารย์ยอดหทัย เทพธรานนท์
ก็มิได้หยุดทำงาน ยังคงมุ่งมั่นในการใช้ความรู้ ความสามารถในการพัฒนา
วงการวิทยาศาสตร์ของไทยอย่างต่อเนื่องในทุกวาระและทุกวงการ
ที่มีโอกาส

ด้วยความรู้ความสามารถและประสบการณ์ของศาสตราจารย์
ยอดหทัย เทพธรานนท์ ซึ่งเป็นที่ประจักษ์ชัดถึงความเป็นผู้ทำคุณประโยชน์
นานัปการให้กับวงการวิทยาศาสตร์ เป็นผู้ที่ได้รับการยกย่องว่าทุ่มเท
ให้การค้นคว้าวิจัยมาโดยตลอด สามารถผลิตผลงานวิจัยเชิงลึก
ทางวิทยาศาสตร์พื้นฐานสาขาวิชาเคมีที่มีคุณภาพดีเด่นอย่างต่อเนื่อง
เป็นผู้ที่เปี่ยมด้วยคุณธรรม จริยธรรม และมีความจงรักภักดีต่อชาติและ
สถาบัน สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีให้ผู้อื่นได้เจริญรอยตาม ผลงานต่างๆ
ที่ได้กระทำมา ล้วนเป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ สมควรได้รับ
การยกย่องเพื่อเป็นเกียรติประวัติและแบบอย่างอันดีงามในวงวิชาการและ
วิชาชีพต่อไป ดังนั้น สภามหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง จึงมีมติเป็นเอกฉันท์
เมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๖๒ ให้ ศาสตราจารย์ยอดหทัย
เทพธรานนท์ ได้รับพระราชทานปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์
สาขาวิชาเคมีประยุกต์ เพื่อเป็นเกียรติประวัติสืบไป

